Anul al 63-lea
4 PAGINI

200 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.604/939

Nr. 128 Sâmbătă 8 Iunie 1946
4 PAGINI

ABONAMENTE „UNIVERSUL" CAPITALA Lei 13.000 pe 3 luni

UNIVERSUL

ABONAMENT UNIVERSUL PROVINCIA Lei 10.000 pe 3 luni Plata prin C.E.C. Nr. 7.999

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE DIRECȚIE

AGITAȚIILE ȘOVINE ȘI PRIMEJDIA REVIZIONISTĂ

In trei rânduri, drepturile României asupra Transilvaniei au fost recunoscute de Marile Puteri. Intâi la Trianon, apoi la Moscova cu prilejul semnării Armistițiului și, a treia oară, la Paris, când Conferința celor patru miniștri de Externe a declarat nul și neavenit diktatul dela Viena. Dreptatea cauzei noastre a triumfat, deci, oridecâteori argumentele românești au fost confruntate, într'o atmosferă de senînătate, cu acelea ale revizioniștilor unguri.

Cu toate acestea, cercurile reacționare maghiare — pe care nu avem dreptul să le confundăm cu marea massă a poporului vecin— n'au depus încă armele. Ele știu că, din motive ce depășesc cadrul problemei româno-maghiare, tratatele de pace n'au fost încă încheiate și se străduiesc să profite de răgazul scurt pe care li-l oferă încă conjunctura internațională, pentru a distruge sau, măcar, pentru a zdruncina pilonii pe care se sprijină dreptatea României.

Intr'adevăr, dreptul nostru asupra Transilvaniei se reazămă solid pe trei coloane de argumente: argumentele istorice, argumentele etnografice și argumentele politice. In ce privește argumentele noastre istorice și cele etnografice, ele au stabilitatea unor fenomene naturale, ca munții și ca apele și nicio propagandă, fie ea cât de ingenioasă și cât de insistentă, nu le poate urni din loc. Nu la fel stau lucrurile și în ce privește argumentele noastre politice, a căror importanță este totuși, în mare parte, determinantă în ansamblul argumentării tezei noastre. Aceste argumente politice își trag valabilitatea și eficiența din viața de fiecare zi și o propagandă abilă ar putea ușor să travestească realitatea sub o aparență contrarie și înșelătoare. De aceea nu trebuie să ne mirăm dacă fantomele horthysmului se înverșunează, în acest ultim sfert de ceas și se reped cu târnăcoapele lor tocmai împotriva acestui stâlp al dreptății noastre.

Marele argument în favoarea încorporării întregii Transilvanii în granițele românești constă în dovada zilnic multiplicată a unei pașnice conviețuiri și a unei desăvârșite egalități a tuturor naționalităților băștinașe în cadrul statului român. Fie că este vorba de drepturi politice, fie că este vorba de libertăți culturale, fie că este vorba de reforme sociale, fie că este vorba de probleme economice... și așa mai departe, poporul român își bizuie suveranitatea sa legitimă asupra teritoriului transilvănean — în care trăiește de secole o puternică minoritate maghiară — pe faptul că nici un Ungur nu este oprimat, niciun Ungur nu are drepturi și libertăți mai puține decât Românii, niciun Ungur nu are drepturi și libertăți mai reduse decât conaționalii lui din Ungaria. Acest argument năruie ultima obiecție pe care avocații revizionismului ar mai putea-o ridica împotriva granițelor noastre de Vest, demască ultima ipocrizie a acelora cari vor să tulbure armonia dintre popoare prin invocarea — de circumstanță — a unor principii pseudo-democratice... Nu încape nicio îndoială, pentru niciun om de bună credință, că tocmai acest argument— pe care guvernul Groza l-a sprijinit cu maximum de consecvență pe fapte — a fost acela care a determinat decizia Marilor Puteri în favoarea noastră. Nu încape nicio îndoială că acest argument este stavila cea mai mare care stă deacurmezișul drumului către țelurile reacționarilor revizioniști.

Această constatare ne conduce însă la semnalarea unei mari primejdii. Agitația șovină la care se dedă, de o vreme încoace, din motive de politică internă sau din interese înguste de castă, o mică minoritate inconștientă de Români, periclitează interesele țării într'o perioadă hotărîtoare a istoriei ei. Nu este o scuză afirmația că „șoviniștii unguri au început ei întâi". Dimpotrivă. Fiindcă, dacă este o crimă să provoci tu, din propria-ți inițiativă, o agitație primejdioasă pentru politica țării, este o tot atât de mare crimă să te lași provocat și să te lași antrenat la gesturi pe care dușmanul țării tale le-a calculat și le-a scontat dinainte. Agitația antiungurească a inconștienților noștri se manifestă, desigur, printre altele și prin fraze ultranaționaliste, ultrapatriotice... In realitate, însă, ea servește tocmai interesele Ungurilor și anume ale acelor Unguri reacționari și revizioniști cari sunt dușmanii de moarte ai poporului român.

Conviețuirea pașnică și armonioasă între popoare este, desigur, o idee „avansată" pe care unele spirite inapoiate nu o pot concepe și asimila ca atare. In cazul raporturilor între Români și Unguri însă, această conviețuire armonioasă este mult mai mult decât o idee generoasă. Ea este, pentru noi, o necesitate națională și acei cari refuză să i se conformeze nu sunt numai dușmanii progresului, ci și dușmanii țării.

TUDOR ANDREESCU

APELUL FRONTULUI DEMOCRAT UNIVERSITAR CĂTRE STUDENȚI

Frontul democrat universitar a lansat următorul apel către studenți:

COLEGI ȘI COLEGE,

S'a încercat astăzi una din manevrele cele mai nesocotite îndreptate împotriva intereselor studențimii: un grup de studenți reacționari au voit să dea semnalul declanșării de turburări în Universitatea din București.

Pentru aceasta câteva elemente „istorice" din comitetul societății studenților în medicina veterinară au convocat în secret pentru orele 13 în amfiteatrul Locusteanu din această Facultate pe câțiva camarazi din partidele lor, membri ai unor anume comitete de asociații.

Planul lor a eșuat fiindcă s'au sezisat comitetele societăților studențești, care spre surprinderea „istoricilor" au venit să vadă despre ce interese profesionale poate fi vorba.

Președintele manist al asociației dela medicina veterinară, care și-a arogat conducerea ședinței, a cerut ca această adunare să se considere reprezentanta autorizată a studențimii bucureștene. Elementele democrate au demascat cu succes această manevră.

Studenții reacționari în continuare au încercat să prezinte un aspect cu totul deformat al turburărilor huliganice dela Cluj, voind să antreneze astfel asociațiile profesionale într'o serie de acțiuni protivnice intereselor românești și lovind direct pe cele imediate studențești. O căpetenie racționară, notoriu legionar, încercând să mascheze latura politicianistă, antinațională a acestei diversiuni și să-i dea formal caracterul de preocupare profesională, a declarat în plină adunare: „Noi suntem studenți în primul rând, și numai în rândul al doilea români", la care studenții democrați au luat atitudine, arătând că noi suntem mai întâi români și apoi studenți.

Este curios faptul că maniștii cunoscuți au afirmat că nu fac parte din nici un partid politic, pentru a putea mistifica studențimea și pentru a insulta Guvernul țării.

Studenții democrați au înfierat cu hotărîre aceste practici, arătând că reacțiunea românească servește direct interesele revizioniștilor maghiari, care încearcă cu sprijinul uneltelor românești și maghiare, să pună iar în discuție decizia Conferinței dela Paris, prin care, pe baza politicii de garantare de către Guvernul nostru a bunei conviețuiri și a prieteniei între naționalități — a fost recunoscută realipirea Ardealului de Nord la România.

In privința incidentelor dela Cluj, studenții democrați au reușit să dejoace planurile antipatriotice ale „istoricilor", care au fost până la urmă nevoiți să recunoască public, că singura atitudine pozitivă a tineretului universitar, este să aștepte cu încredere rezultatele anchetei guvernamentale.

Trebue să înțelegem cu toții, că șovinismul românesc este la fel de odios ca cel maghiar și că departe de a fi „legal și legitim", așa cum afirmau astăzi căpeteniile maniste, șovinismul românesc pune în pericol înseși granițele României.

Facem un apel la întreaga studențime românească să nu se lase antrenată în acțiuni provocatoare, care urmăresc doar satisfacerea meschinelor interese politicianiste și nu duc decât la compromiterea culegerii roadelor unui an întreg de muncă școlară și la periclitarea prestigiului internațional al țării noastre.

COLEGI ȘI COLEGE,

Opuneți-vă cu hotărîre oricăror ațâțări la perturbații univesitare.

Demascați pe cei ce vor să vă împingă spre acțiuni contrarii intereselor voastre.

Uniți-vă în luptă împotriva tulburătorilor vieții universitare.

Urmați numai calea patriotismului constructiv și a luptei pentru adevăratele revendicări studențești.

Trăiască lupta studenților români pentru democrație, cultură națională și progres!

Trăiască Ardealul unit pe veci cu patria română democrată!

FRONTUL DEMOCRAT UNIVERSITAR

Fasciștii britanici erau finanțați de Mussolini

Londra 6 (Rador). — Faptul că Uniunea fascistă britanică era finanțată de Mussolini și că șeful acestei uniuni, Sir Oswald Mosley, primea de asemeni bani, a fost arătat Joi în Camera Comunelor, unde s'au citat fragmente din scrisori ale contelui Grandi trimise lui Mussolini și cari au fost găsite printre hârtiile lui Mussolini.

Răsplătirea unor funcționari merituoși la Președinția Consiliului de Miniștri

In cadrele unei ședințe plenare a Sindicatului funcționarilor din Președinția Consiliului de Miniștri, onorați cu prezența d-lui Emil Bodnăraș, Secretarul General al Președinției, a avut loc în ziua de 4 Iunie crt. răsplătirea unui grup de funcționari din Direcția Organizării Serviciilor publice, cari s'au distins prin lucrări de specialitate, realizate cu mult devotament și cu o deosebită pricepere.

După raportul d-lui Al. Petrovici, președintele Sindicatului, dl. Secretar General Emil Bodnăraș a relevat importanța spiritului sindical de care a dat dovadă Sindicatul funcționarilor din Președinția Consiliului de Miniștri, când a propus pentru premiere pe cei 17 funcționari cari au realizat lucrarea.

Acest spirit va aduce în viața Statului și a slujbașilor o esențială transformare, ridicând meritul și munca la aprecierea cuvenită și dând nevoilor funcționarului toată atenția.

Guvernul de azi — a spus în continuare dl. Secretar General Em. Bodnăraș — a fost primul care a dat oamenilor muncii intelectuale și manuale posibilitatea de a se organiza, și datorită aceleiași solicitudini, funcționarii vor avea în curând un Statut întocmit de delegații lor, menit să promoveze și cele mai neglijate interese și îndreptățiri ale slujbașilor publici și să facă din merit și muncă singurele criterii de judecare a activității funcționarului. Incheind, dl. Secretar General Emil Bodnăraș a arătat că, spre a răsplăti munca specială realizată de cei 17 funcționari, Președinția le-a acordat premii stabilite conform aportului fiecăruia.

La sfârșitul adunării a avut loc distribuția premiilor.

REGLEMENTAREA CONCEDIERII SALARIAȚILOR

Cererile vor trebui rezolvate în maximum 30 zile dela înregistrarea lor

D. Lotar Rădăceanu, ministrul Muncii, a semnat decizia prin care se reglementează condițiunile și normele după care urmează să se facă în viitor cererile de aprobare a concedierilor din serviciu a salariaților particulari.

CINE FORMULEAZA CERERILE

Potrivit acestor norme cererile de concediere vor putea fi formulate de către:

a. Patronii întreprinderilor sau instituțiilor;

b. Autoritățile de Stat prin șeful departamentului respectiv;

c. Sindicatele profesionale constituite conform legii Sindicatelor profesionale din 21 Ianuarie 1945;

Comitetele de întreprindere vor putea formula propuneri de concediere numai sindicatelor respective.

Concedierea personalului din serviciile casnice rămâne supusă prevederilor legii nr. 127 din 9 Martie 1944.

Cererile, împreună cu toate dovezile, vor fi adresate inspectoratelor regionale sau locale de muncă, însoțite de avizul comitetului de fabrică sau de întreprindere, iar în lipsa acestuia de avizul sindicatului respectiv, precum și de copia deciziunii pronunțată de Comisiunea de disciplină, ori de câte ori în întreprindere funcționează o asemenea comisie, în bază de lege, de statut, sau de contract colectiv.

Dacă probele prezentate nu sunt suficiente, șeful inspectoratului va dispune facerea de cercetări.

SOLUȚIONAREA CERERILOR

Cererile de concediere vor fi soluționate de către inspectorul șef pe baza lucrărilor și avizelor mai sus arătate numai în următoarele cazuri:

a. Când există o deciziune a Comisiei de disciplină din întreprindere;

b. Când avizul comisiunei a fost dat cu unanimitate;

In toate celelalte cazuri dosarul va fi înaintat ministerului Muncii care va decide.

Rezolvarea cererilor de concediere formulate de către Sindicatele profesionale sau de către autorități se vor face de către ministerul Muncii.

Ori de câte ori stabilirea culpei salariatului invocată ca motiv al concedierii, necesită verificări amănunțite de fapt și administrări complexe de probe, ministerul Muncii va putea acorda o aprobare principială de concediere, sub rezerva ca instanțele de judecată competente să confirme realitatea faptelor invocate. In aceste cazuri, instanțele vor putea dispune reintegrarea salariatului cu plata tuturor drepturilor, oridecâteori faptele invocate ca motiv al concedierii nu vor putea fi dovedite.

PLATA PREAVIZULUI LEGAL

Deasemenea, ministerul Muncii va putea condiționa aprobarea concedierii de plata preavizului legal.

In cazul când comitetele de întreprindere sau Sindicatele profesionale vor refuza darea avizului, patronul va face mențiune despre aceasta în cererea adresată Inspectoratului.

In cazul când Sindicatul profesional nu trimte delegatul la fesional nu trimite delegatul la vitațiunii făcută de Inspectoratul Muncii, acesta va proceda singur la facerea anchetei.

Cererile de aprobare a concedierilor trebuesc resolvate în termen de maximum 30 zile dela înregistrarea lor.

După trecerea acestui termen, dacă cererea n'a fost rezolvată, ea se consideră a fi aprobată.

REGELE UMBERTO AL ITALIEI ABDICĂ

Familia Regală a luat drumul exilului

Roma, 6, (Rador). — D. Alcide de Gasperi, președintele consiliului de miniștri, a declarat că Regele Umberto, cu care a avut o întrevedere în cursul zilei de Miercuri, i-a spus că vrea să remită împuternicirile sale în modul cel mai liniștit cu putință și cu minimum de sgomot.

D. de Gasperi a declarat că Regele era calm și senin.

PROCLAMAREA REPUBLICEI ZI DE SARBATOARE

Roma, 6, (Rador). — *D. de Gasperi, președintele consiliului de miniștri, a declarat că guvernul italian va dispune ca ziua când va fi proclamată republica să fie considerată drept zi de sărbătoare.*

El a făcut această declarație într'o cuvântare rostită în fața fruntașilor partidelor politice și sindicatelor italiene.

FAMILIA REGELUI UMBERTO A SOSIT LA NEAPOLE

Londra, 6, (Rador). — Postul de radio Roma anunță că Regina Maria-José, soția Regelui Umberto, a sosit Miercuri după amiază cu avionul la Neapole însoțită de copiii săi.

Ea a descins la vila Maria Pia dela Posillipo.

Se știe că fostul Rege Victor Emanuel și Regina Elena au locuit în vila Maria Pia înainte de a pleca în exil în ziua de 9 Mai.

SPRE LISABONA

ROMA 6 (Rador). — In zorii zilei de Joi, familia regală italiană s'a îmbarcat pe bordul crucișătorului DUCA DEGLI ABRUZZI, ce se afla ancorat la cheiul San Vicenzo din Neapole.

Imediat după ce au fost aduse pe bord bagajele fostei familii regale, crucișătorul a ridicat ancora plecând la Gaeta, unde se va îmbarca fostul rege Umberto.

ROMA 6 (Rador). — Dela Mareșalatul Palatului Regal s'a anunțat Joi seara că Regina Maria-Jose a Italiei a plecat în Portugalia pe bordul crucișetorului italian DUCA DEGLI ABRUZZI.

★

Roma, 6 (Rador). — *Regina neîncoronată a Italiei Marie Jose și cei patru copii ai Săi au luat Joi drumul exilului pe bordul unui crucișător care îi va lăsa la Lisabona.*

Regele Umberto, respins de poporul său cu o majoritate de 2 milioane de voturi, s'ar putea să-și mai amâne plecarea până Duminică.

După unele știri ce s'au răspândit aici, s'ar putea ca Regele să plece Duminică cu avionul spre Portugalia, pentru a se întâlni cu familia Sa.

Se crede că Italia va fi proclamată republică Miercurea viitoare sau poate chiar cu o zi, două mai târziu. Cu acest prilej, se va desfășura o ceremonie specială în Palatul Parlamentului din Roma. Vor lua parte membrii guvernului, șefii partidelor politice și corpul diplomatic. Numărătoarea voturilor, dela care lipseau numai 31 circumscripții electorale, arătau Joi seara 12.737.396 voturi pentru republică și 10.725.532 voturi pentru monarhie.

DUCELE ȘI DUCESA DE AOSTA AU SOSIT LA BRUXELLES

Bruxelles, 6 (Rador). — Ducele și Ducesa de Aosta au sosit Joi după amiază pe aeroportul Bruxelles, venind cu un avion italian dela Londra.

In primul moment s'a crezut că pe bordul avionului ar fi Regina Maria-Jose a Italiei.

S'A ARUNCAT O BOMBA

Roma, 6 (Rador). — O bombă a fost aruncată noaptea trecută la Pisa împotriva unui grup de persoane care discutau despre situația actuală.

O persoană a fost omorîtă și alte opt rănite.

Președintele Republicei va fi ales la 24 Iunie

Roma, 6 (Rador). — In ziua de 24 Iunie, Adunarea Constituantă italiană ,aleasă la 2 Iunie, va alege pe șeful Republicei Italiene.

Este exclus ca vre'unul din șefii celor trei mari partide să solicite această funcție. D. de Gasperi și-a exprimat clar dorința sa de a rămâne în politica activă.

Drept candidați posibili sunt indicați foștii prim miniștri Vittorio Emanuele Orlando, Francesco Severio Nitti și Ivanoe Bonomi, fostul ministru de externe și bine cunoscut scriitor politic Carlo Sforza și șeful partidului republican, Randolfo Pacciardi.

Libertatea presei este temelia democrației

Copenhaga, 6 (Rador). — La ședința de închidere, Congresul Internațional al Ziariștilor a proclamat că libertatea presei este temelia democrației.

S'a stabilit ca primul Congres al Organizației Internaționale a Ziariștilor să se țină la Praga în 1947.

Schimbul de note între guvernele Statelor Unite și Marii Britanii și guvernul român

Nota guvernului Statelor Unite

In 27 Mai Vice Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru al Afacerilor Străine Domnul Gh. Tătărescu, a primit dela Domnul Burton Y. Berry, Reprezentantul Statelor Unite în România următoarea notă:

Misiunea Statelor Unite
București, România
Traducere 27 Mai 1946.

Domnule,

In urma instrucțiunilor primite dela Guvernul meu, doresc să supun atenției Guvernului Domniei Voastre două aspecte ale vieții politice din România, cari îngrijorează Guvernul Statelor Unite. Mai întâi faptul că nu a fost promulgată o lege electorală și nu s'a fixat o dată pentru alegeri, iar în al doilea rând abuzurile împotriva libertăților și în deosebi frecvența crescândă a actelor de violență cari sfidează aplicarea libertăților garantate de Guvernul român prin acceptarea, din partea lui, a Deciziilor dela Moscova.

S'au scurs mai mult de patru luni dela reorganizarea Guvernului și, nu numai că nu s'a fixat nici o dată pentru alegeri, dar nici nu a fost promulgată vreo lege electorală pentru aceste alegeri. Această situație, incompatibilă cu Deciziile dela Moscova, dă impresiunea că Guvernul tergiversează îndeplinirea promisiunei sale.

Deși prin autorizarea Partidelor Național-Țărănesc și Național-Liberal de a publica ziare s'a dat o măsură de liberă exprimare, exercitarea cenzurei a împiedicat, în câteva cazuri vrednice de reținut, libera răspândire a unor comunicări publice, iar suspendarea sau suprimarea unor ziare a restrâns libera exprimare a vederilor politice. Astfel, o formă de cenzură a împiedicat distribuirea promptă și completă a cuvântării Secretarului de Stat al Statelor Unite din 20 Februarie. Importante pasagii au fost deasemenea șterse de către cenzură din cuvântarea senatorului Vandenberg din 27 Februarie. Pe lângă astfel de piedici oficiale la libera răspândire a știrilor, am fost informat de cazuri când Uniunea tipografilor a exercitat o cenzură efectivă, precum și de altele când distribuirea inegală a hârtiei de tipar joacă rolul unui mijloc de cenzură.

Accesul la posibilitățile de radiodifuziune ale Statului, conform informațiunilor mele, rămâne monopolul obligațiunilor Guvernului, în cadrul anumitor partide din Guvern, contrar Deciziilor dela Moscova.

Un număr tot mai mare de cazuri au fost aduse la cunoștința acestei Misiuni când bande de huligani organizate au împrăștiat adunări convocate de Partidele Național-Țărănesc și Național-Liberal sau au împiedicat mișcările membrilor acestor Partide în timp ce se duceau să asiste la astfel de adunări. Deși nu este locul de a înșira toate exemplele de acest fel, țin să afirm că un număr suficient au fost cercetate sau văzute de ofițeri americani pentru a stabili, fără nici o îndoială, faptul că violența politică este în creștere.

Procedeurile judiciare împotriva membrilor Partidelor Național-Țărănesc și Național-Liberal acuzați că ar fi răspunzători de incidentele din 8 Noembrie, continuă, conform ziarelor bucureștene datate din 15 Aprilie, în ciuda asigurărei Primului Ministru către Ambasadorul Harriman și Sir Archibald Clark Kerr, că vor fi sistate.

Nu s'a dat Miniștrilor de Stat, care reprezintă Partidele Național-Țărănesc și Național-Liberal, ocazia să colaboreze deplin cu Guvernul. Consilii de Miniștri sunt convocate rar și importante legi în curs de elaborare, de multe ori, nu sunt discutate în ele.

In multe cazuri, nu se acordă Miniștrilor timp suficient pentru a studia proectele de legi, iar în alte cazuri importante Decrete-Legi sunt publicate fără a fi fost supuse acestor Miniștri pentru studiere.

Supunând aceste chestiuni atenției Domniei Voastre, scopul meu este să arăt că, în străinătate, se creiază o impresie precisă cu privire la actualul Guvern român. Impresia este că, prin acțiunile și pasivitatea Guvernului, acesta, deși încearcă să dea aparența că execută Deciziile dela Moscova, în realitate, evită obligațiile pe cari le-a luat. Guvernul meu, fiind parte interesată în Acordul dela Moscova, are interesul de a veghea ca această impresie să fie spulberată. De aceea Vă rog stăruitor să luați fără întârziere măsurile necesare pentru ca ea să fie spulberată.

In consecință, se crede că o altă impresie se va obține printr'o acțiune promptă din partea Guvernului român pentru satisfacerea asigurărilor date Comisiunei Aliate în Ianuarie, prin promulgarea unei legi electorale și prin fixarea unei date pentru alegeri, luându-se deasemenea măsurile necesare în această perioadă premergătoare alegerilor, ca toate Partidele democratice să-și poată desemna candidații, cu asigurare că libertățile specificate în Deciziile dela Moscova se referă în mod egal la membrii tuturor acestor partide.

Al D-voastre prea sincer
Semnat BURTON Y. BERRY
Reprezentantul Statelor Unite în România

Răspunsul guvernului român

La această notă vicepreședintele Consiliului de Miniștri și ministru al Afacerilor Străine, d. Gh. Tătărăscu, a adus în numele guvernului român următorul răspuns:

1 Iunie 1946

Domnule Ministru,

Am onoare a Vă confirma primirea notei Domniei-Voastre din 27 Mai și a Vă transmite, în acelaș timp, răspunsul Guvernului român.

Din cuprinsul notei Dvs. rezultă că îngrijorarea exprimată de Guvernul Statelor Unite este determinată de: 1) nefixarea datei alegerilor generale și 2) de modul în care se execută deciziile dela Moscova, referitoare la exercițiul libertăților publice.

1. Guvernul român este doritor să efectueze cât mai grabnic alegerile generale. In acest scop, după laborioase studii și lucrări el a întocmit anteproectul legii electorale și a supus acest anteproect desbaterilor publice, dorind să solidarizeze întreaga opinie publică cu formula definitivă a acestei legi. După promulgarea legii, guvernul va păși de urgență la întocmirea listelor electorale și apoi, după ce această procedură va fi împlinită, el va convoca corpul electoral.

2. In ceeace privește libertățile publice garantate prin deciziile de la Moscova, guvernul român a luat toate măsurile pentru asigurarea exercițiului lor.

Partidele de opoziție au azi la dispoziție șasesprezece ziare, în care libertatea de exprimare a opiniilor este totală atingând, prin violența limbajului, licențe. In 22 Februarie al acestui an, Președintele Consiliului de Miniștri voind să cunoască personal doleanțele presei, a convocat într'o conferință pe reprezentanții tuturor ziarelor din țară, inclusiv ai ziarelor de opoziție. Nici o doleanță în legătură cu acțiunea serviciilor de cenzură nu a fost ridicată cu prilejul acestei conferințe de către reprezentanții ziarelor de opoziție. Directivele Comisiunii Aliate de Control referitoare la împiedecarea difuzării polemicilor între Aliați au fost numai rareori aplicate la unele declarații făcute peste hotare.

Posibilitățile radio-difuziunii, potrivit regulamentelor în vigoare, sunt și rămân rezervate numai persoanelor care au răspunderi oficiale în împlinirea misiunii lor guvernamentale sau administrative și nu persoanelor fără de răspundere.

Violența politică, care se manifestă uneori cu prilejul întrunirilor și manifestărilor publice, este datorită, în cea mai mare parte, campaniilor de agitare și de ură, care au fost pornite, în ultimul timp, de partidele de opoziție împotriva guvernului și a membrilor săi și autoritățile responsabile fac toate sforțările pentru a o tempera și a menține liniștea și ordinea publică.

Procedurile judiciare împotriva autorilor incidentelor dela 8 Noembrie au fost continuate numai pentru cei ce se găseau instruiți la data declarațiunii ministeriale pentru delicte de drept comun și găsiți în stare de vină vădită și legalmente constatată, aplicarea legii neputând fi eliminată față de nici un cetățean.

Miniștrii reprezentanți ai partidelor Național-Liberal de sub șefia Domnului Dinu Brătianu și Național-Țărănesc de sub șefia Domnului Iuliu Maniu au participat și participă la toate Consiliile de Miniștri în care, de altfel, nu înțeleg să îndeplinească, potrivit declarațiunilor lor inițiale, decât misiunea de observatori și nu de colaboratori.

Astfel fiind, impresiunea în străinătate de care vorbește Nota Domniei Voastre nu poate fi decât rezultatul unei anumite propagande, care tinde la desfigurarea actelor Guvernului și la ignorarea realităților din țara noastră.

Guvernul român înțelege să execute în întregime deciziunile dela Moscova având însă permanenta grijă să apere regimul de ordine și de siguranță publică necesar, atât împlinirii obligațiunilor ce și-a asumat prin Convențiunea de Armistițiu, cât și realizării comandamentelor dictate de interesele permanente ale Statului.

Mă slujesc de acest prilej pentru a Vă ruga, Domnule Ministru, să primiți expresiunea celei mai înalte considerațiuni.

Vice Președintele Consiliului de Miniștri
și
Ministru al Afacerilor Străine
ss. Gh. Tătărăscu

Nota guvernului Marii Britanii

In 27 Mai, Vice Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru al Afacerilor Străine Domnul Gh. Tătărescu, a primit dela Domnul Adrian Holman, Reprezentantul politic al Marii Britanii în România, următoarea notă:

Oficiul Reprezentantului Politic Britanic, București
Traducere
27 Mai 1946

Domnule Ministru,

1. In declarația sa din 8 Ianuarie trecut, Guvernul român a afirmat că libertatea presei, a cuvântului, a religiei și dreptul de asociere vor fi asigurate și că alegeri se vor ține în cel mai scurt timp posibil, în completă libertate.

2. Dela acea dată Guvernul Majestății Sale din Regatul Unit a urmărit cu atenție toate evenimentele și desvoltările din România, iar acum, pe baza tuturor informațiilor care i-au parvenit din sursele ce îi stau la dispoziție, a ajuns la concluzia, spre regretul său, că asigurările menționate mai sus nu sunt îndeplinite în mod satisfăcător de către Guvernul român, nici în litera și nici în spiritul lor. Deși Guvernul român se va fi străduit să dea o aparență exterioară că-și execută obligațiunile, în realitate s'au găsit întotdeauna mijloace pentru a eluda fiecare din aceste asigurări. Ar fi inutil de a recapitula aci, cu deamănuntul, numeroasele cazuri în cari libertățile individuale, în diferitele domenii, au fost încălcate și de aceea îmi propun să atrag atenția serioasă a Excelenței Voastre numai asupra considerațiilor generale pe care aceasta le implică.

3. Deși s'a acordat oarecare libertate de exprimare a opiniilor prin măsura Guvernului român de a permite publicarea anumitor ziare de opoziție, unele cereri sunt încă nerezolvate sau au fost respinse. Lipsa de hârtie de tipar este adeseori invocată de către autoritățile române ca motivare a atitudinei lor, deși este logic să se creadă că distributia nedreaptă mai de grabă decât lipsa stocurilor necesare constitue dificultatea principală. Exercitarea cenzurei, care este uzurpată în mod frecvent de către Uniunile de tipografi, dând astfel loc la nedreptate și abuz, a împiedicat în câteva cazuri demne de reținut răspândirea cuvenită a unor declarații importante făcute de bărbații de Stat Aliați. Mai departe, ziarele opoziției au fost suprimate în diferite ocazii, fără motive serioase, cu rezultatul că libera exprimare a opiniilor a fost restrânsă. Deasemenea stațiunile radiofonice sunt întrebuințate în mod nedrept de către Guvernul român pentru scopuri de propagandă, în dauna adversarilor lui. Iar în ciuda asigurărilor date de către procedurile judiciare împotriva man și lui Sir Archibald Klark Kerr, procedurilor judiciare împotriva membrilor Partidelor Liberal și Țărănist acuzați de a fi răspunzători pentru incidentele din 8 Noembrie, se pare că nu au fost încă anulate.

In ce privește libertatea de întrunire, starea de violență politică a crescut în mod simțitor și cazuri constante de huliganism, atât în București cât și în provincie, se întâmplă în scopul vizibil de a molesta pe membrii Partidelor de opoziție și de a împrăștia întrunirile lor politice. Este suficient de a menționa atacurile asupra membrilor Guvernului din Partidele Liberal și Țărănesc în Aprilie trecut, precum și incidentul mai recent din București, în fața Ateneului Român când, la sfârșitul unei serbări fără caracter de partid, mulți dintre cei cari au asistat la întrunire au fost atacați și grav răniți de către bande de derbedei organizate. Chiar dacă se poate afirma că acestea, precum și alte atacuri, nu au fost făcute la instigarea directă sau cu conivența Guvernului Român, nu este mai puțin adevărat că acesta poartă o grea răspundere pentru a nu fi împiedicat asemenea incidente deplorabile și în cele mai multe cazuri pentru a nu fi arestat și pedepsit pe cei responsabili.

4. Reprezentanții partidelor Liberal și Țărănesc, cari au devenit membri ai Guvernului român în urma Deciziei dela Moscova, până în prezent nu au putut să-și îndeplinească îndatoririle și funcțiunile lor în mod satisfăcător din cauza lipsei de colaborare din partea Guvernului Român. Ei nu sunt consultați în mod regulat în prealabil cu privire la toată legislația curentă și, din această cauză, nu sunt în măsură să-și îndeplinească rolul lor adevărat la întrunirile Cabinetului când asemenea măsuri legislative sunt aduse în discuție. Intr'adevăr de multe ori se aprobă legi fără nici un fel de consultare cu cei doi miniștri în cauză.

5. In sfârșit în ce privește alegerile, se pare că nu s'a luat încă nici o hotărîre în legătură cu data la care vor fi ținute, deși au trecut multe luni dela asigurările din Ianuarie. De fapt, nu s'a promulgat încă vreun proect de lege electorală pentru a acorda țării și tuturor partidelor politice posibilitatea deplină de a-i examina repercusiunile și de a lua măsuri pregătitoare pentru campania electorală.

6. Am onoarea a informa pe Excelența Voastră, pe baza instrucțiunilor primite dela Secretarul de Stat principal al Majestății Sale pentru Afacerile Străine, că Guvernul Majestății Sale din Regatul Unit privește cu îngrijorare crescândă continuarea condițiilor existente în această țară, expuse în prezenta Notă, și cere să se ia măsuri imediate de către Guvernul român pentru a înlătura diferitele abuzuri în conformitate cu asigurările date de el în urma Deciziei dela Moscova, precum și de a promulga o lege electorală și de a fixa o dată apropiată pentru alegeri.

Mă folosesc de acest prilej pentru a exprima Excelenței Voastre asigurările prea înaltei mele considerațiuni.

ss. ADRIAN HOLMAN

Răspunsul guvernului român

La această notă Vice Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru al Afacerilor Străine Dl. Gh. Tătărescu, a adus în numele Guvernului român următorul răspuns:

La această notă Vice Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru al Afacerilor Străine d. Th. Tătărescu, a adus în numele Guvernului român următorul răspuns:

3 Iunie 1946

Domnule Ministru,

Am onoare a confirma primirea Notei Domniei-Voastre din 27 Mai și a vă ruga totodată să luați în considerare răspunsul guvernului român.

1) In 8 Ianuarie Guvernul român a declarat că libertatea presei, a cuvântului, a religiei și a dreptului de asociere vor fi asigurate și că alegerile generale se vor ține în cel mai scurt timp.

2) Dela acea dată și până azi Guvernul Român a asigurat exercițiul tuturor libertăților care au făcut obiectul declarației sale și nici o stânjenire legală sau administrativă nu a împiedicat acest exercițiu.

3) Libertatea în exprimarea opiniilor nu a fost relativă ci totală. Partidele de opoziție au șasesprezece ziare. Aceste ziare se bucură de o libertate completă nu numai în exprimarea opiniilor dar și în exprimarea atacurilor împotriva Guvernului și a membrilor săi. Ele se bucură de o libertate completă nu numai în ceea ce privește fondul ci și în ceeace privește forma care înfățișează uneori condamnabile aspecte de violență și de trivialitate inadmisibile pentru o țară cu puternice tradiții de civilizație și cultură. In 22 Februarie al acestui an, președintele Consiliului de Miniștri voind să cunoască personal doleanțele presei, a convocat într'o conferință pe reprezentanții tuturor ziarelor din țară, inclusiv ai ziarelor de opoziție. Nici o doleanță în legătură cu acțiunea serviciilor de cenzură nu a fost ridicată cu prilejul acestei conferințe de către reprezentanții ziarelor de opoziție. Nepublicarea in extenso a unor declarațiuni făcute peste hotare se datorește executării unor directive de aplicare permanentă a Comisiunii Aliate de Control, care urmărește împiedecarea difuzării informațiunilor și polemicilor care ar putea turbura în țara noastră încrederea în concordia interaliată. Stațiunile radiofonice, potrivit regulamentelor în vigoare, continuă ca și în trecut să fie puse numai în slujba programelor oficiale. Procedura judiciară împotriva autorilor turburărilor dela 8 Noembrie a fost continuată numai pentru delicte de drept comun și în cadrul legilor existente. Cât privește incidentele care au avut loc cu prilejul unor întruniri ale partidelor de opoziție — ele sunt desigur regretabile dar ele sunt rezultatul tensiunii create în ultimul timp prin campaniile de ură pornite de către aceste partide.

4) Reprezentanții partidului național-liberal de sub șefia d-lui Dinu Brătianu și ai partidului național-țărănesc de sub șefia d-lui Iuliu Maniu sunt regulat convocați în Consiliile de Miniștri în care li s'a dat întotdeauna prilejul să-și exprime opiniile și criticile. De altfel prin declarațiile lor inițiale acești reprezentanți au înțeles să-și îndeplinească numai un mandat de observare și nu un mandat de colaborare.

5) In ceeace privește alegerile, Guvernul român este hotărît a păși cât mai grabnic la efectuarea lor. Ante-proectul legii electorale a fost deja întocmit și el este azi supus examenului și criticelor întregei opinii publice, Guvernul intelegând să adopte formula finală a legii numai după ce ante-proectul ei va fi desbătut pe larg și în deplină libertate. După ce legea va fi fost promulgată, Guvernul va trece de urgență la întocmirea listelor electorale și apoi la efectuarea alegerilor.

6) Guvernul Român asigură Guvernul Majestății Sale din Regatul Unit că toate sforțările sale nu urmăresc decât îndeplinirea completă a hotărîrilor dela Moscova în cadrul politicii sale de permanentă, care are drept țel asigurarea libertăților publice cu menținerea ordinei, a liniștei și a disciplinei naționale, necesare atât împlinirii condițiunilor Armistițiului cât și refacerii și consolidării țării.

Primiți, Vă rog, Domnule Ministru, expresiunea celei mai înalte considerațiuni.

Vice-Președintele Consiliului de Miniștri
și
Ministru al Afacerilor Străine
Gh. Tătărescu

Un comunicat al primului ministru persan

Teheran, 6 (Rador). — Un comunicat publicat de președinția consiliului de miniștri persan și difuzat de postul de radio Teheran spune printre altele:

„Acum, când relațiile dintre Iran și țările străine și mai ales Uniunea Sovietică au fost puse la punct, iar teritoriul iranian a fost complet evacuat de trupele străine, toți iranienii trebue să se înțeleagă pentru a mă ajuta și a-mi acorda toată încrederea, spre a putea realiza programul de refome sociale și politice de care are nevoe țara".

Pentru strângerea relațiilor dintre comuniștii ruși și laburiștii britanici

Londra 6 (Rador). — Comitetul executiv al partidului laburist a hotărât să trimită în vara aceasta la Moscova o delegație pentru strângerea relațiilor dintre partidul comunist rus și laburiștii britanici.

Planul pentru trimiterea acestei delegații datează de multă vreme, dar nu a putut fi pus în practică până acum.

Delegația va fi formată din profesorul Laski, d. Morgan Phillips, secretarul general al partidului, și miss Alice Bacon, deputată și cea mai tânără membră a comitetului executiv.